

2018

Matematikk

OBSERVASJON AV MÅLING
KIM KIRSTEN JAKOBSEN

Innholdsfortegnelse

Observasjon	2
Faglig kommentar	2
Innspill fra student.....	3
Referanser.....	3

Observasjon

Jeg har gjort en observasjon av en gutt på 1år og 10 måneder, jeg velger i denne besvarelsen å kalle ham Hans Jakob. Observasjonen er gjort på en småbarnsavdeling med barn i alderen 1-3år og skjedde spontant da denne gutten var i lek. Med i denne observasjonen er også en av de andre voksne på avdelingen, som Hans Jakob gikk for å få hjelp av. Dette var en person gutten var godt kjent med og dermed også trygg på.

Hans Jakob er veldig glad i togrommet i barnehagen, og de har nylig fått nye tog der det også har fulgt med passasjerer som kan sitte i togene. Akkurat denne dagen har Hans Jakob tatt med seg en mann fra togrommet og inn på avdelingen. Han har funnet fram en brannbil og har puttet mannen inni. Etter en stund finner han enda et menneske fra lekekassa som han prøver å putte inn. Han vrir og vender på den nye figuren, prøver fra flere sider for å få den inn, uten å lykkes. Til slutt går han bort til en av de voksne for å få hjelp med å putte den inni. Den voksne prøver, men får det heller ikke til og sier: «Mannen er for stor for brannbilen, vi må finne en mindre mann». Den voksne begynner da å lete i lekekassen og gir så Hans Jakob en mindre mann som han denne gangen lykkes med å putte inn i bilen. Etter en liten stund begynner Hans Jakob å lete etter flere mennesker, denne gangen litt mindre enn den som var for stor. Han prøver noen, går dem ikke inn med en gang kaster han dem fra seg og prøver en annen.

Faglig kommentar

«Barn erfarer ulike størrelser når de utforsker verden rundt seg[...] Størrelser inngår ofte i barns lek og hverdagsaktiviteter» (Flottorp, 2018, s. 5). Barn arbeider i begynnelsen spontant med å forstå sine omgivelser, her er det de voksne i barns omgivelser som skaper forutsetninger og muligheter for dette (Magne, 2003, s. 11). Dette ser vi også i denne observasjonen når Hans Jakob prøver å få mannen inn i brannbilen, men ikke klarer det fordi han var for stor. Gutten går derfor til den voksne for å få hjelp, som deretter velger å finne en mann som har en tredimensjonal størrelse som kan få plass. At mannen må være tredimensjonal er at man i tillegg til legde og bredde også må ta hensyn til høyden (Flottorp, 2018). Når Hans Jakob etter dette viser at han begynner å lete etter mennesker som er mindre enn den første, viser han at gjør egne erfaringer til hva «en for stor» mann er og hvem som kan få plass. Den voksne setter også ord på erfaringen Hans Jakob hadde og utvider hans matematiske forståelse (Nakken & Thiel, 2014, s. 25). Hans Jakob er også i tvil på noen av menneskene han finner og prøver likevel å putte dem inn. Ved en direkte sammenligning av åpningen i brannbilen og størrelsen på mannen, kan Hans Jakob finne ut ved å prøve om mannen går inn eller ikke. Han bruker også den første mannen han

fant som formidler, om han finner et menneske som ser større ut så kaster han dem fra seg da han ser sammenhengen mellom at om en mann er for stor, vil også en mann som er større enn denne være for stor (Flottorp, 2018, s. 14).

Innspill fra student

I denne observasjonen erfarer barnet at størrelse har noe å si for om figuren får plass inni brannbilen. Barnet erfarer gjennom den voksne at han kan prøve en mindre figur for å få flere inn i brannbilen. Den voksne prøvde først med den første figuren som var for stor og da formidlet til barnet at de kunne prøve en mindre figur for å se om den fikk plass i brannbilen. Etter at barnet hadde fått erfart dette sammen med den voksne prøvde barnet selv å finne figur som passet i brannbilen ved å prøve og putte dem inn og når det ikke gikk prøvde barnet en annen figur.

Ved en senere anledning kan den voksne for eksempel sammenligne høyder mellom barna ved direkte sammenligning for at barnet får erfaring med forskjellige størrelser som høyde. Den voksne kan da bruke en gruppe med få barn først og sammen med barna kan de finne ut hvem som er høyest og lavest av barna. Eventuelt kan man også bruke en formidler som en vegg og barna kan få en strek med sin egen farge på veggen, eller bruke et rulleark og henge på veggen man kan skrive navnet til barnet med farge slik at barna kan se på arket hvem sin strek som er høyest opp. Barnet vil da også få flere erfaringer med sammenligningsord.

Referanser

Flottorp, V. (2018). *Jeg er størst! Om måling i barnehagen*. Hentet september 11., 2018 fra Oslo Met:

<https://skriftserien.hioa.no/index.php/skriftserien/article/view/125/112>

Magne, O. (2003). Matematikk og lek. I O. Magne, *Barn oppdager matematikk -Aktiviteter for barn i barnehage og skole*. Bryne: Info Vest Forlag.

Nakken, A. H., & Thiel, O. (2014). *Matematikkens kjerne* (2. opplag 2016. utg.). Bergen: Vigmestad & Bjørke AS.

Antall ord: 791